

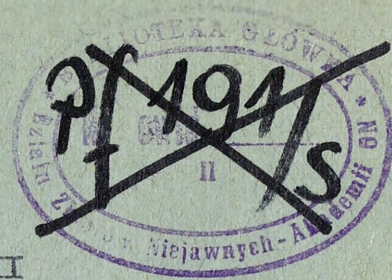
# AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ  
KATEDRA LOGISTYKI WŁOP

**JAWNE**

~~POUFNE~~

Egz. Nr ... 1



Płk dr hab. Romuald MAŃKOWSKI

LOGISTYKA WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ  
W ŚWIETLE WSPÓŁCZESNYCH ZASAD SZTUKI OPERACYJNEJ

/Studium teoretyczne/



55792

WARSZAWA

1994

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ  
KATEDRA LOGISTYKI WŁOP

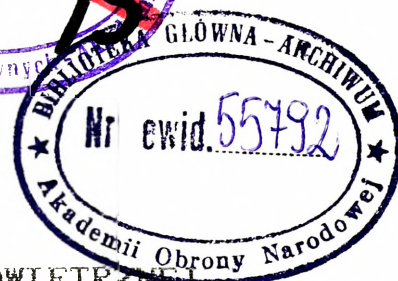
**JAWNE**

**POUFNE**

Egz. nr ... 1



płk dr hab. Romuald MANKOWSKI



LOGISTYKA WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ  
W ŚWIELE WSPÓŁCZESNYCH ZASAD SZTUKI OPERACYJNEJ

(Studium teoretyczne)

*Orderem  
Pekarykrow me JAZWIF  
29.06.2003 Jan Kłimowski*

## SPIS TREŚCI

	Strona
WSTĘP .....	3
1. Czynniki warunkujące jakość wsparcia logistycznego wojsk lotniczych i obrony powietrznej .....	4
2. Wpływ zasad sztuki operacyjnej na system logistyczny wojsk lotniczych i obrony powietrznej .....	7
3. System wsparcia logistycznego wojsk lotniczych i obrony powietrznej .....	16
4. Funkcjonowanie systemu wsparcia logistycznego wojsk lotniczych i obrony powietrznej .....	19
5. Zasady sztuki operacyjnej w kierowaniu systemem logistycznym wojsk lotniczych i obrony powietrznej .....	21
6. Formy, metody i środki kierowania systemem logistycznym wojsk lotniczych i obrony powietrznej .....	26
ZAKOŃCZENIE .....	35
BIBLIOGRAFIA .....	36
ZAŁĄCZNIKI .....	37

## WSTĘP

Współczesne Wojska Lotnicze i Obrony Powietrznej (WLOP) to nowoczesne wojska lotnicze (WL), wojska raketowe (WR) i wojska radiotechniczne (WRt), nasycone techniką wymagającą wielkich ilości środków bojowych, paliwa, modułów (części) zapasowych, wszelkiego rodzaju usług (od przeglądu technicznego do remontu, od pomocy medycznej do utrzymania infrastruktury itp.). Muszą one otrzymać wsparcie w postaci organizacyjnie zwartego systemu logistycznego funkcjonującego bez zarzutu, systemu operatywnego, zdolnego przewidzieć i zaspokoić potrzeby walczących WLOP.

Organizując więc obecnie wsparcie logistyczne WLOP nie można nie kierować się zasadami sztuki operacyjnej, czy obejść się bez metod naukowych (programów komputerowych, matematycznych, kalkulacji itp.). Nie można też wyobrazić sobie wsparcia logistycznego WLOP bez ścisłego sprzęgnięcia jego organów z zapleczem, bez rozbudowy infrastruktury w okresie pokoju - np. sieci lotnisk (baz lotniczych), magazynów i składów, linii komunikacyjnych, rurociągów itp.

Ta wzrastająca zależność nowoczesnych WLOP od zaplecza w pewnym sensie zaciera dotychczasowy, tradycyjny podział na "front" i "zaplecze". Stąd podczas organizacji systemu logistycznego WLOP duże znaczenie ma stosowanie ogólnych zasad sztuki operacyjnej. Właśnie interpretacje zasad sztuki operacyjnej w odniesieniu do organizacji systemu logistycznego WLOP oraz wykonywania zadań przez ten system jest treścią tego opracowania.

## 1. CZYNNIKI WARUNKUJĄCE JAKOŚĆ WSPARCIA LOGISTYCZNEGO WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ

Rozważania o zasadach sztuki operacyjnej i stosowaniu ich w odniesieniu do logistyki WLOP mają na celu wskazanie, że należy je stosować nie tylko w odniesieniu do planowania i prowadzenia zbrojnych działań wojennych<sup>1/</sup>, ale także w odniesieniu do funkcjonowania układów (systemów) "zabezpieczających" (wspierających) te działania w tym i układu logistycznego wojsk. Logistyka wojsk jest bowiem integralnym "modułem" sił zbrojnych RP (SZRP) stanowiącym o możliwościach prowadzenia przez wojska pierwszorzutowe<sup>2/</sup> (czołnierzy, pododdziały, oddziały, związki taktyczne, związki operacyjno-taktyczne itd.) zbrojnych działań wojennych, wyrażających się walką, bitwą operacyjną, bitwą strategiczną<sup>3/</sup>.

Podążając dalej za rozumowaniem odnośnie podziału zbrojnych działań wojennych na walkę zbrojną, przemieszczenie wojsk i pogotowanie zbrojne stwierdzić można, że udział logistyki w każdym z "modułów" zbrojnych działań wojennych jest nieodzowny, co najwyżej występuje w różnym zakresie i charakteryzuje się potrzebą określonej dynamiki działania.

Udział logistyki w zabezpieczeniu bezpośredniej walki zbrojnej jest konieczny i jest to wykorzystywanie "potencjału logistycznego" nagromadzonego w układzie logistycznym sił zbrojnych w czasie zagrożenia wojną lub przed rozpoczęciem kolejnej operacji podczas trwających już działań bojowych. Będzie to ten okres, w którym siły i środki układu logistycznego wojsk, w tym WLOP, wykonują największą pracę, tzn. dostarczanie do wojsk zaopatrzenia i realizowania usług specjalistycznych bezpośrednio

---

<sup>1/</sup> Stanisław Koziej w książce "Teoria sztuki wojennej" dzieli zbrojne działania wojenne na działania taktyczne, operacyjne i strategiczne (str. 14) - Wyd. Bellona 1993 r.

<sup>2/</sup> Przez wojska pierwszorzutowe należy rozumieć pododdziały, oddziały, ZT, ZTO, ZO będące w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem i prowadzące z nim walkę, bitwę.

<sup>3/</sup> Stanisław Koziej - Teoria ... op.cit. str.15.

na pierwszej linii lub poza strefą bezpośredniego starcia z przeciwnikiem<sup>1/</sup>.

Aby system był skuteczny, siły i środki układu logistycznego WLOP muszą być odpowiednio zorganizowane stosownie do potrzeb i znaleźć się tam, gdzie są oczekiwane. Stąd manewrowanie siłami i środkami logistycznymi w toku operacji jest konieczne.

Jednym z zasadniczych zadań systemu logistycznego WLOP na wszystkich szczeblach dowodzenia jest dowóz zaopatrzenia do wojsk.

Dowóz środków materiałowych realizowany jest we wszystkich etapach działań bojowych tzn. od ich organizowania poprzez planowanie do realizacji zadań.

Ponieważ siły i środki logistyczne WLOP to nic innego jak odpowiednio wyszkolony i wyposażony stan osobowy o różnych specjalnościach i zorganizowany w stosowne do celów oraz zadań struktury organizacyjno-funkcjonalne wewnętrzne i zewnętrzne stanowiące określony układ (system), to jednak realizacja zadań wsparcia logistycznego zależy przede wszystkim od jakości stanu osobowego (żołnierzy i osób cywilnych) wchodzącego w skład układu (systemu).

O jakości stanu osobowego stanowiąc będą jego umiejętności specjalistyczne (teoretyczne i praktyczne) nabyte w cywilu oraz podczas kształcenia i szkolenia wojskowego. Od tego oraz umiejętności kierowniczych przełożonych określonego szczebla zależec będzie właściwe wykorzystanie istniejącego potencjału umiejętności, nawyków, zdolności itp. stanu osobowego w celu skutecznego i sprawnego wykonania zadań logistycznych.

Drugim, obok stanu osobowego, głównym czynnikiem warunkującym jakość wsparcia logistycznego WLOP są środki logistyczne, czyli środki materiałowe i urządzenia, narzędzia służące do realizacji zadań logistycznych tzn. świadczenie usług na rzecz walczących WLOP. Są te środki coraz doskonalsze jak i doskonalsze są środki walki. Zaliczamy do tych środków logistycznych zarówno środki typu ogólnowojskowego jak i specjalistyczne specyficzne dla WLOP, przy

---

<sup>1/</sup> Stanisław Koziej - Teoria ... op.cit. str. 15.

czym masa tych środków jaką należy dostarczyć żołnierzom stale wzrasta.

Kolejnym czynnikiem warunkującym jakość wsparcia logistycznego WLOP są jego struktury organizacyjno-funkcjonalne. Te struktury to nic innego jak zorganizowany odpowiednio do zadań i wymagań wynikających z warunków i przeznaczenia układ strukturalno-funkcjonalny ogni w stanowiących system (struktura zewnętrzna) oraz struktur funkcjonalno-strukturalnych samych ogni w (struktura wewnętrzna).

Te struktury funkcjonują i oddziałują na nie określone sprzężenia zarówno wewnątrz systemu jak i te oddziałujące na system z zewnątrz.

Sprzężenie - to relacje zachodzące w tym przypadku w systemie logistycznym WLOP pomiędzy podsystemami (układami) go stanowiącymi (relacje wewnętrzne) oraz między systemem a otoczeniem (relacje zewnętrzne). W systemie tym relacje wynikają z podległości służbowej i specjalistycznej (funkcjonalnej) i wpływają na sposób i jakość wykonywanego zadania (relacje współdziałania i informacyjne).

Otoczeniem dla systemu logistycznego WLOP są ich rzuty bojowe, system logistyczny przełożonego, sąsiadów, infrastruktura logistyczna kraju, zasoby miejscowe, świadczenia rzeczowe i zdobycze wojenne i inne warunki mające wpływ lub biorące udział w realizacji zadań logistycznych w ramach systemu. Otoczenie może wywierać pozytywny (pożądany) lub negatywny (niepożądany) wpływ na system.

Logistyka WLOP funkcjonuje jako integralna część (podsystem) system sił zbrojnych RP. System ten stanowi dla logistyki WLOP otoczenie zewnętrzne.

Do podstawowych praw walki zbrojnej zalicza się prawo zależności sposobów i form walki zbrojnej od jej materialnej podstawy oraz prawo zależności przebiegu walki zbrojnej od stosunku sił (potencjałów bojowych)<sup>1/</sup>.

Ponieważ na potencjał bojowy poważny wpływ wywiera potencjał logistyczny walczących wojsk, śmiało można stwierdzić, że zasady sztuki wojennej mają zastosowanie w procesie organizacji, planowania i realizacji zadań wsparcia logistycznego wojsk, w tym WLOP. I choć w procesie tym inny będzie zapewne wymiar, skutek, zakres realizowania określonej zasady w konkretnym zadaniu, sytuacji czy też na konkretnym szczeblu dowodzenia, i będą te zasady uwzględniane różnie co do skali zastosowania oraz następstw, to jednak przejawiać się będą w różnych formach i stanowić jednak będą realizację tej samej zasady.

Uznać więc można, że rzeczywiście zasady<sup>2/</sup> sztuki wojennej to ogólne normy<sup>3/</sup> racjonalnego i skutecznego postępowania dowódców (kierowników, szefów, oficerów sztabu) oraz działania wojsk w

---

<sup>1/</sup> Stanisław Koziej - "Teoria ... op.cit. str. 68.

<sup>2/</sup> Zasada - to podstawowa norma postępowania uznana przez kogoś za obowiązującą - Słownik języka polskiego str. 954. Wyd. PWN t.3. Rok 1981.

<sup>3/</sup> Norma - 1. to ustalona, ogólnie przyjęta zasada, reguła, wzór, przepis (...). Słownik wyrazów obcych str. 514. Wyd. PWN Warszawa 1980 r;

2. wszelka wypowiedź dotycząca tego "co powinno być" w szczególności zaś wyrażająca wskazanie (zalecenie, dyrektywa) określonego sposobu postępowania w określonej sytuacji; każda norma wyznacza obowiązek (powinność) takiego, a nie innego zachowania się (postępowania) w danych warunkach (zwłaszcza podjęcia lub zaniechania pewnych czynności) w celu spowodowania stanu rzeczy uznanego za pozytywny lub pożądaný ze względu na przyjęte wartości. Wypowiedzi zaliczane do norm zawierają zazwyczaj tzw. zwroty normatywne np. "trzeba", "należy", "powinien", "musi". Postępowanie niezgodne z normami wiąże się zwykle z określonymi sankcjami. Encyklopedia powszechna PWN t.2 str. 295. Warszawa 1985 r.

okresie przygotowania i prowadzenia operacji (walki i bitwy), to podstawowe reguły<sup>1/</sup>, według których prowadzi się działania wojenne.

Podstawowe zasady sztuki wojennej to: cel i celowość działania, przewaga, masowanie, manewr, ciągłość działań synergiczność (współdziałania), zabezpieczenie działań, utrzymanie zdolności bojowej.

Głębokie poznanie istoty i treści zasad sztuki wojennej oraz umiejętne zastosowanie w konkretnych warunkach stanowi o sprawności działania systemu logistycznego WLOP i decydować będzie o jego przydatności, randze i roli.

Zastanówmy się zatem jak te zasady sztuki wojennej korespondują, uzewnętrzniają się w działalności systemu logistycznego WLOP? Co jest istotą i treścią zasad? Jaka rolę spełniają w odniesieniu do sposobu wykonywania zadań przez system na korzyść rzutów bojowych WLOP?

Zasada masowania (ekonomii) sił wyraża się w angażowaniu sił i środków logistycznych WLOP do wykonania głównych zadań logistycznych kosztem drugoplanowych oraz skupienie ich wysiłku logistycznego w decydującym miejscu i czasie. W odniesieniu do wsparcia logistycznego WLOP najlepiej oddaje sens ekonomii sił powiedzenie Gamelienu: "dla każdego zadania to, co jest potrzebne - nic więcej ponad to, co jest potrzebne - wtedy, kiedy jest potrzebne i w taki sposób w jaki jest potrzebne"<sup>2/</sup>.

Zasada ta (wymiennie nazywana zasadą koncentracji, ześrodkowania wysiłku, koncentracji wysiłku, masowania lub zasadą ekonomii sił) stanowi podstawowy warunek zapewnienia (poprzez ciągłość, żywotność wsparcia logistycznego) powodzenia w walce i bitwie (osiągnięciu celu działań). Z zasadą tą ściśle powiązane jest osłabienie działania sił i środków systemu wsparcia logistycznego

---

<sup>1/</sup> Reguła - zasada, prawo postępowania, twierdzenie ogólne, sprowadzające się w większości przypadków. Słownik języka polskiego str. 36. Wyd. RWN t.3. Rok 1981.

<sup>2/</sup> Franciszek Skibiński - Rozważania o sztuce wojennej. Wyd. AON 1991 r str.447.

WLOP na innych (drugich) kierunkach działania. Jest to jednak ryzyko wkalkulowane. Ześrodkowanie sił i środków logistycznych dokonuje się ściśle w określonym miejscu i czasie w celu wykonania postanowionego zadania bojowego przez WLOP, przy wszechstronnym zabezpieczeniu bojowym i logistycznym.

Przewaga - zasada ta stanowi swoistą prawidłowość. Niezależnie bowiem od uzyskania zaskoczenia do pobicia przeciwnika, trzeba mieć przewagę nad nim na kierunku, na którym szuka się rozstrzygnięcia w operacji przeciwpowietrznej i powietrznej nie tylko w sile żywej (personelu latającym, obsługa wyrzutni raketowych i systemów radiotechnicznych) i środkach (statkach powietrznych, wyrzutniach raketowych, czy stacjach radiolokacyjnych itp.), ale i w innych środkach wsparcia logistycznego. Przewaga ta w odniesieniu do np. sił i środków logistycznych wiąże się z zasadą masowania wysiłku sił i środków logistycznych w decydującym miejscu i czasie i dlatego należy te zasady łączyć. We WLOP polegać to będzie na gromadzeniu, dostarczaniu sprzętu i środków w pierwszej kolejności do tych jednostek WLOP, które wykonają zadanie główne na głównym kierunku (rejonie) działań bojowych. Nie wolno dopuścić w żadnym wypadku np. w działaniach bojowych lotnictwa do takiej sytuacji, w której jego działalność bojowa byłaby osłabiona przez brak środków logistycznych i przez to nie oddziaływanie przeciwnika, a brak tych środków decydowałby o prowadzeniu działań. Fakt ten (braku środków logistycznych) szczególnie w działaniach manewrowych (wahadłowych) lotnictwa WLOP wynikać może głównie z mniejszej ruchliwości transportu naziemnego w stosunku do manewrowości rzutów bojowych (powietrznych) lotnictwa, z uwzględnieniem także stopnia zniszczenia systemu komunikacyjnego.

Ponieważ rzuty wsparcia naziemnego lotnictwa (wyłączając wykorzystanie lotnictwa transportowego) nigdy nie osiągną ruchliwości rzutów bojowych lotnictwa, stąd zaspokojenie potrzeb logistycznych lotnictwa w działaniach manewrowych można osiągnąć poprzez organizowanie w systemie logistycznym WLOP baz lotniczych.

Doświadczenia wskazują, że przeciwnik zawsze dąży do odizolowania rzutów bojowych od ich logistyki. Szuka się do

dzisiaj różnych sposobów rozwiązania tego problemu. Między innymi reprezentuję pogląd, że w WLOP należy bardziej usamodzielnić pod względem logistycznym oddziały i pododdziały, szczególnie lotnictwa. Ciężar większego usamodzielnienia miałyby przejąć - w odniesieniu do lotnictwa - bazy lotnicze, a w odniesieniu do WR i WRT - oddziały i związki taktyczne. W takiej sytuacji oddziały i związki taktyczne WLOP mogłyby dłużej prowadzić działania bojowe bez uzupełniania zapasów. Ponadto może to powodować u dowódców pewien komfort psychiczny. Bowiem dowódca, który ciągle ma liczyć (czeka) na dowóz bez posiadania większych zapasów, zawsze czuje się niepewny. Również, nawet najlepsza łączność, automatyzacja procesów informatycznych może nie w pełni i w terminie zapewnić przepływ danych o potrzebach logistycznych walczących wojsk. Ponadto może się zdarzyć, że nawet najsprawniej działający system logistyczny na "odległym szczeblu operacyjnym nie zawsze potrafi w odpowiednim momencie i z pełnym asortymentem jego potrzeb dotrzeć do potrzebującego i oczekującego. Biorąc to pod uwagę należy więc dążyć do osiągnięcia takiego urzutowania środków materiałowych w ogniwach systemu logistycznego WLOP, aby zasada ciągłości działań była spełniona.

Zasada ciągłości działań bojowych w odniesieniu do logistyki WLOP wyraża się w zdolności do zachowania ciągłości zabezpieczenia logistycznego WLOP w działaniach bojowych, to znaczy takiej organizacji sił i środków logistyki WLOP, która zapewni nieprzerwane prowadzenie rozpoczętej przez WLOP walki, bitwy, operacji, niezależnie od pory roku, doby, i w rezultacie osiągnięcia celu prowadzonych działań bojowych. Podstawowym warunkiem zapewnienia ciągłości zabezpieczenia logistycznego WLOP w działaniach bojowych jest dobrze zorganizowany i sprawnie funkcjonujący system logistyczny. Zasada ciągłości zabezpieczenia logistycznego WLOP wymaga od sił i środków logistycznych (systemu

logistycznego) zdolności<sup>1/</sup> realizacji zadań bez większych przerw i strat czasu oraz maksymalnego skracania przerw operacyjnych przeznaczonych właśnie do odtwarzania zdolności i gotowości bojowej sił i środków logistycznych, a których powodem były między innymi wyczerpanie (znaczące obniżenie) się potencjału logistycznego w systemie logistycznym WLOP. Zachowanie odpowiedniej zdolności i gotowości sił logistycznych do ciągłego wsparcia logistycznego WLOP umożliwia tym wojskom zachowanie żywotności i wymuszenie na przeciwniku pożądanym form i sposobów działania.

W historii wojen, a i w niedawnych konfliktach zbrojnych (Irak - Kuwejt), doszukać się można przykładów, które jednoznacznie wskazują, że działania bojowe charakteryzowały się konsekwentnym dążeniem stron do zerwania ciągłości wsparcia logistycznego walczących wojsk, w tym i WLOP, przez niszczenie ich obiektów i urządzeń logistycznych. Obecnie również specjaliści wojskowi uważają, że np. wywalczenie przewagi i panowania w powietrzu jest podstawowym warunkiem uzyskania powodzenia w naziemnych i morskich operacjach obronnych i zaczepnych. Stąd też teza - zwalczać głównie obiekty i urządzenia systemu logistycznego lotnictwa, dążąc do zerwania ciągłości zasilania wojsk, w tym WLOP, a sukces będzie zapewniony. Należy więc przewidywać, że w przyszłych działaniach bojowych obiekty logistyczne WLOP będą dla przeciwnika nadal opłacalnymi obiektami uderzeń, w każdym z etapów wywalczenia i utrzymania panowania w powietrzu, w dążeniu do zabezpieczenia WLOP zasilania logistycznego.

Z zasadą ciągłości działań ściśle łączy się zasada celowości działania. Zasada ta nakazuje określenie celów i zadań stosownie do potrzeb i możliwości systemu wsparcia logistycznego WLOP oraz w

---

<sup>1/</sup> Zdolność realizacji zadań wyprowadzana jest z reguły zdolności bojowej jako jednej z zasad sztuki wojennej uznawanej przez niektórych teoretyków wojskowych. W odniesieniu do zabezpieczenia logistycznego wyraża właściwości pododdziałów, oddziałów, ZT, ZO, przejawiające się w ich możliwościach wykonania określonych zadań postawionych przez przełożonych lub podejmowanych z inicjatywy własnej, niezależnie od warunków pola walki.

zgodzie z celem i zamiarem przełożonych. Cel działania, a zatem i zadanie nie mogą przekraczać możliwości sił i środków logistycznych, ale cel nie powinien też minimalizować potrzeb.

Celowość oznacza również wydzielenie sił i środków logistycznych odpowiednich do wykonania zadań i w określonych warunkach sytuacji taktyczno-logistycznej i atmosferycznej.

Szczególnie istotne znaczenie we współczesnych działaniach bojowych wojsk, w tym WLOP, ma zgranie wysiłków wszystkich uczestniczących w tych działaniach różnorodnych sił i środków. O tym stanowi zasada synergiczności znana również jako zasada współdziałania<sup>1/</sup>. Nakazuje ona ściśle zespolenie wszystkich biorących udział w realizacji zadania bojowego (w tym sił i środków logistycznych) tak, aby w efekcie współdziałania osiągnąć cel działań. Chodzi głównie o efekt współdziałania. Zasada ta wyraża się przede wszystkim w dokładnym uzgodnieniu i ustaleniu czasu, miejsca, sposobów działania sił uczestniczących w realizacji zadania. Odnosi się to też do sił i środków wsparcia logistycznego WLOP.

W ramach systemu logistycznego WLOP organizować się powinno też współdziałanie z systemem logistycznym wojsk lądowych i niekiedy marynarki wojennej.

Celem organizacji współdziałania między systemami wymienionymi wyżej jest optymalne wykorzystanie wspólnych materialnych możliwości tych systemów do realizacji zadań zabezpieczenia logistycznego na korzyść poszczególnych rodzajów wojsk i sił zbrojnych, tak aby przy jak najmniejszych stratach własnych właściwie zadanie logistyczne wykonać.

Ponieważ powodzenie w walce, bitwie, operacji może być osiągnięte w wyniku wspólnego, celowego wysiłku wszystkich sił i środków uczestniczących w danym działaniu, w tym i logistycznych, szczególnego znaczenia nabiera organizacja współdziałania i skupienie wysiłku na wykonaniu najważniejszych zadań na głównym kierunku działania WLOP.

---

<sup>1/</sup> Stanisław Koziej - "Teoria ... op.cit. ... str.87.

Zasada utrzymania zdolności bojowej wojsk, w tym sił i środków logistycznych, wymaga takiego postępowania podczas przygotowania i realizacji wsparcia logistycznego oraz po jego zakończeniu, które zapewniłoby osiągnięcie celu przy jak najmniejszych stratach własnych i zachowanie ciągłej gotowości sił i środków logistycznych do wykonania zadań.

Zasada utrzymania zdolności bojowej sił i środków logistycznych nakazuje więc także postępowanie, aby w każdej sytuacji nie dopuszczać do obniżenia potencjału bojowego (w tym przypadku logistycznego) poniżej pewnego minimum, a więc unikać nadmiernego zużycia środków materiałowych, zbyt dużych strat eksploatacyjnych i bojowych, zapasów (rezerw) pracy urządzeń i sprzętu technicznego.

Główne czynniki decydujące o zdolności bojowej sił i środków logistycznych to stan i ich sprawność do wykonania zadań oraz umiejętność i zdolność uchylenia się przed oddziaływaniem przeciwnika, a także sprawne i zorganizowane odtwarzanie odpowiedniego potencjału logistycznego. Aby temu sprostać, w działalności systemu logistycznego WLOP stosować należy zasadę ograniczonej samowystarczalności zaopatrzeniowej.

Ograniczoną samowystarczalność zaopatrzeniową określa sposób urzutowania zapasów zaopatrzenia na poszczególnych szczeblach organizacyjnych wojsk.

Wyznacznikami wielkości tych zapasów są: czas operacyjnego rozwinięcia jednostek i urządzeń logistycznych, wielkość utrzymywanych przez nie zapasów normatywnych zaopatrzenia, możliwość korzystania z terenowych źródeł zaopatrzenia oraz założona autonomiczność danego szczebla organizacyjnego wojsk.

Manewr - to przegrupowanie (przemieszczenie) sił i środków logistycznych w celu stworzenia najbardziej dogodnego ugrupowania do realizacji zabezpieczenia logistycznego WLOP w działaniach bojowych.

Manewr siłami i środkami logistycznymi WLOP wewnątrz systemu ma na celu uzyskanie na określonych kierunkach (głównych) działania WLOP (szczególnie lotnictwa) niezbędnej koncentracji sił i środków logistycznych umożliwiającą WLOP sprawne prowadzenie

działań. Manewr siłami i środkami logistycznymi stosuje się również w celu wyprowadzenia ich z zagrożonego uderzeniami przeciwnika rejonu i przez to zachowanie i zapewnienie żywotności.

Manewr siłami i środkami logistycznymi zapewnia ciągłość realizacji zadań wsparcia logistycznego WLOP w gwałtownie zmieniających się sytuacjach operacyjno i taktyczno-logistycznych oraz umożliwia zachowanie elastyczności w bazowaniu lotnictwa i jego zaopatrywaniu.

Manewr w systemie logistycznym WLOP może być dokonywany środkami materiałowymi, technicznymi, medycznymi i transportu.

Udział zabezpieczenia logistycznego WLOP w działaniach w odniesieniu do zabezpieczenia bojowego tych działań, polega na podejmowaniu i wykonywaniu przez dowódców i sztaby WLOP (w tym logistyki) wzajemnie uzgodnionych przedsięwzięć i działań logistycznych stwarzających najbardziej dogodne warunki do wykonania zadań bojowych i logistycznych. Zabezpieczenie logistyczne WLOP w działaniach bojowych powinno (musi) być tak organizowane, aby wraz z innymi składowymi zabezpieczenia bojowego stanowiło sprawnie działający "organizm" (układ, system) zapewniający nie tylko swobodę i ciągłość działania WLOP, lecz umożliwiający osiągnięcie przez nie celu działań, przy jak najmniejszych stratach własnych w tym w siłach i środkach logistyki WLOP.

Niewątpliwie poza zasadami istnieją pewne ustalenia, kryteria, których stosowanie sprzyja sukcesowi w wykonywaniu zadań logistycznych, chroni przed przykrymi następstwami. Są te ustalenia, kryteria, uznawane powszechnie na wszystkich szczeblach kierowania systemem logistycznym WLOP i we wszystkich rodzajach działań bojowych.

Ustalenia, kryteria w odróżnieniu od zasad są praktycznymi i krótkotrwałymi wskazówkami dotyczącymi sposobów przygotowania do wykonywania zadań wsparcia logistycznego WLOP w działaniach bojowych.

Tak zinterpretowane prawa wojny i zasady sztuki operacyjnej umożliwiają zdefiniowanie przeznaczenia systemu wsparcia logistycznego WLOP.

### 3. SYSTEM WSPARCIA LOGISTYCZNEGO WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ

System wsparcia logistycznego WLOP przeznaczony jest do zapewnienia podstaw sprawnego funkcjonowania sił i środków wojsk tworzących WLOP (wojsk lotniczych, radiotechnicznych, raketowych) przez zaopatrywanie ich w niezbędne do życia i walki środki materiałowe, obsługę techniczną i remont sprzętu, pomoc medyczną oraz bazowanie lotnictwu.

System ten tworzą wyspecjalizowane pododdziały i oddziały, warsztaty, zakłady itp. różnych rodzajów służb logistycznych. Z powyższego wynika, że wsparcie logistyczne WLOP to szereg przedsięwzięć i czynności (dostawy zaopatrzenia, świadczenie technicznych usług specjalistycznych gospodarczo-bytowych oraz zapewnienie bazowania lotnictwu) wykonywanych przez wyspecjalizowane służby i pododdziały logistyczne w celu zapewnienia WLOP wykonania zadań bojowych w czasie wojny i szkolenia w czasie pokoju.

Dostawy zaopatrzenia obejmują dowóz wszelkiego rodzaju środków materialnych, w tym sprzętu technicznego (środków walki i innego sprzętu) i pozostałych środków materiałowych, w szczególności środków rażenia.

Techniczne usługi specjalistyczne - to obsługiwanie i remont sprzętu technicznego, korzystanie z zasobów miejscowych infrastruktury technicznej itp. Mają one na celu: utrzymanie w gotowości do użycia sprzętu technicznego, a także odtwarzanie jego stanu zdatności w razie uszkodzenia.

Usługi gospodarczo-bytowe (pomoc medyczna, zabezpieczenie komunikacyjne, handlowe, intendenckie itp.) mają na celu zapewnienie wojskom odpowiednich warunków bytu. Polegają one na: utrzymaniu "dobrego" zdrowia stanu osobowego WLOP oraz udzielanie we właściwym czasie i zakresie pomocy medycznej porażonym i chorym oraz ewakuacji medycznej, zapewnieniu przewozów wojskowych różnymi środkami transportu oraz kierowanie ruchem własnych wojsk (poza strefą kierowania ruchem wojsk), a także przygotowanie posiłków i

warunków do odpoczynku nocnego jak również świadczenie usług krawieckich, szewskich, pralniczych, kąpielowych itp.

Zabezpieczenie lotniskowe polega na utrzymaniu w sprawności eksploatacyjnej sieci lotniskowej WLOP (baz lotniczych) w celu stworzenia lotnictwu dogodnych warunków do bazowania w okresie pokoju i prowadzenia działań manewrowych (wahadłowych) w okresie wojny.

Istotą więc wsparcia logistycznego WLOP jest przygotowanie i utrzymanie odpowiednio urzutowanego i rozmieszczonego w terenie potencjału logistycznego (zaopatrzeniowego, technicznego, medycznego itp.) w ogniwach stacjonarnego systemu logistycznego WLOP jak i w polowych obiektach i urządzeniach, a także zapewnienie możliwości racjonalnego wykorzystania ich przez WLOP przy jednoczesnym umożliwieniu korzystania z terenowej lokalnej poza wojskowej bazy materiałowo - technicznej i medycznej kraju oraz tworzeniu warunków do efektywnego szkolenia wojsk i skutecznego prowadzenia działań bojowych.

Przygotowanie kraju do wojny, w tym przygotowanie potencjału logistycznego WLOP jest procesem ciągłym, a główne przedsięwzięcia z nim związane realizowane są przez system wsparcia logistycznego WLOP w okresie pokoju. Przygotowanie to polega na: gromadzeniu normatywnych zapasów zaopatrzenia i na organizowaniu jednostek oraz urzędzeń logistycznych o koniecznych zdolnościach wykonawczych w poszczególnych ogniwach systemu i na określonych poziomach kierowania (od operacyjnego do taktycznego); zbudowaniu funkcjonalnego układu komunikacyjnego (dowozu) i bazy stacjonarnej WLOP, a także przyjęciu określonych sił i środków logistycznych z gospodarki narodowej, niezbędnych WLOP do skutecznej realizacji zadań bojowych.

Cechą więc przygotowania jest utrzymywanie odpowiednio urzutowanego i rozmieszczonego w terenie potencjału logistycznego WLOP, która wyraża się stałą gotowością do użycia normatywnych zapasów środków materiałowych i sprzętu oraz dysponowaniem niezbędnymi zdolnościami wykonawczymi jednostek i urzędzeń logistycznych.

Rozmieszczenie potencjału logistycznego WLOP polega na dyslokacji

w terenie, stosownie do planów operacyjnych użycia WLOP, a także wymagań wynikających z potrzeby zapewnienia jego żywotności.

Dażąc do jak najlepszego wykorzystania na polu walki zgromadzonego potencjału różnych sił i środków logistycznych WLOP, są one ujęte w odpowiednie struktury organizacyjno-funkcjonalne, adekwatne do zadań i zakresu wykonywanych czynności i określonego poziomu kierowania logistyką, czyli w ogniwa systemu (układu) wsparcia logistycznego WLOP.

Celem więc funkcjonowania systemu logistycznego WLOP jest zaspokajanie potrzeb WLOP zaopatrywanie i świadczenie usług specjalistycznych i gospodarczo-bytowych niezbędnych im do działalności, szkolenia i walki. Cel funkcjonowania systemu zostanie osiągnięty wtedy, gdy niezbędne WLOP zaopatrzenie zostanie dostarczone o określonej jakości i asortymencie do wyznaczonych miejsc i w nakazanym czasie, a usługi zostaną wykonane w zaplanowanych ilościach (wielkości i zakresie).

Wynika z dotychczasowych rozważań, że aby system logistyczny WLOP sprawnie funkcjonował musi stanowić organizację wojskową złożoną z organów kierowania oraz jednostek i urządzeń logistycznych, sprzężonych ze sobą relacjami, przeznaczoną do zaopatrywania i świadczenia usług wojskom WLOP.

Organy kierowania, jednostki i urządzenia systemu logistycznego WLOP powinny działać (tak jak w systemie logistycznym SZ RP, którego logistyka WLOP jest elementem składowym) w ramach pionów funkcjonalnych tworzących układy kierowania, zaopatrywania, eksploatacji, medyczny, a na szczeblu operacyjnym WLOP - komunikacji i infrastruktury.

Układ kierowania steruje działalnością poszczególnych pionów funkcyjnych i jednostek logistycznych. Tworzą go szefowie logistyki i ich sztaby, wydziały i sekcje właściwych dowództw i sztabów.

Układ zaopatrywania zajmuje się przedsięwzięciami związanymi z zaopatrywaniem wojsk w niezbędne środki materiałowe uwzględniając scentralizowany ich rozdział, ale zdecentralizowane dostarczanie. Tworzą go organy zaopatrywania, ogniwa (jednostki, składy, punkty) zaopatrzenia oraz usług gospodarczo - bytowych.

Układ eksploatacji przedsiębiorze zadania związane z użytkowaniem, obsługiwaniem i remontem sprzętu technicznego. Tworzą go ogniwa (organa jednostki, urządzenia, zakłady itp.) obsługowe, remontowe i ewakuacyjne sprzętu technicznego.

Układ zabezpieczenia medycznego zajmuje się utrzymaniem odpowiedniego stanu zdrowia żołnierzy oraz we właściwym czasie obejmuje opieką medyczną porażonych i chorych. Jego skład stanowią organa służby zdrowia oraz jednostki i urządzenia medyczne.

Układ komunikacji WLOP - koordynuje przedsięwzięcia związane z zapewnieniem możliwości swobodnego korzystania przez WLOP z dróg komunikacyjnych (kolejowych, drogowych i wodnych). Tworzą go organa komunikacji wojskowej WLOP.

Układ infrastruktury WLOP - utrzymuje w stałej sprawności eksploatacyjnej stacjonarne obiekty infrastruktury (w tym lotnisk i baz lotniczych) WLOP. Stanowią go wyspecjalizowane ogniwa (organa, jednostki, obiekty i urządzenia) wojskowe i cywilne WLOP.

#### 4. FUNKCJONOWANIE SYSTEMU WSPARCIA LOGISTYCZNEGO WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ

Zasadnicze funkcje (zaopatrywania, eksploatacja sprzętu technicznego, zabezpieczenie medyczne, komunikacyjne, lotniskowe i utrzymanie infrastruktury wojskowej) systemu logistycznego WLOP realizowane są z wykorzystaniem ruchomych jednostek i urządzeń logistycznych oraz stacjonarnego potencjału logistycznego szczebla taktycznego lub operacyjnego WLOP, jak również układu logistycznego SZ RP i pozamilitarnego - wydzielonego przez gospodarkę narodową.

Potencjał logistyczny WLOP ma zapewnić skuteczne prowadzenie działań przez kilkanaście dni (na szczeblu taktycznym przez kilka dni; operacyjno - taktycznym przez kilkanaście dni; a na szczeblu strategicznym - sił zbrojnych - powinien wystarczyć do skutecznego prowadzenia działań przez WLOP do czasu "przejścia" gospodarki narodowej na produkcję czasu "W").

Korzystanie przez WLOP ze stacjonarnego potencjału logistycznego realizowane jest w ramach rejonów logistycznych WLOP oraz stref odpowiedzialności okręgów wojskowych (OWD).

Z polowego systemu logistycznego korzystać będą głównie wojska lotnicze (WL). System ten tworzą jednostki i urządzenia logistyczne podległe aktualnie dowódcy związku operacyjno - taktycznego lotnictwa (ZOT) tj. korpusowi lotniczemu (KL).

Rejon logistyczny WLOP powinien podlegać bezpośrednio szefowi logistyki WLOP<sup>1/</sup>.

Dowódca rejonu logistycznego WLOP w zakresie realizacji zadań wsparcia logistycznego jednostek WLOP rozmieszczonych w rejonie, ściśle współpracuje z szefami logistyki OW. Współpraca ta dotyczyć będzie głównie jednolitych dla wszystkich rodzajów wojsk środków materiałowych i sprzętu technicznego ogólnego przeznaczenia, przy jednoczesnym zachowaniu odrębności niezbędnych ogniw systemu logistycznego WLOP do realizacji specyficznych zadań (dostaw i usług).

Rejon logistyczny WLOP, oprócz zadań związanych z przygotowaniem i wykorzystaniem stacjonarnej infrastruktury logistycznej, stanowi zaplecze do rozmieszczenia w nim normatywnych zapasów zaopatrzenia.

Obronny charakter doktryny wojennej RP wymaga racjonalnego rozmieszczenia składnic stacjonarnych systemu logistycznego WLOP.

To racjonalne rozmieszczenie normatywnych zapasów zaopatrzenia powinno być realizowane poprzez uwielobranżowanie dotychczasowych składnic technicznych i kwatermistrzowskich, a także nowe inwestycje w rejonach logistycznych WLOP - tzn. w tych rejonach gdzie takich składnic brak.

W czasie zagrożenia wojennego i w początkowym okresie wojny - ewakuację i rozśrodkowanie dużych składnic, należy dokonywać głównie z wykorzystaniem transportu kolejowego i samochodowego.

---

<sup>1/</sup> Są różne tendencje podporządkowania rejonów logistycznych WLOP. Między innymi dowódcom związków operacyjno-taktycznym WLOP - KOP.

W działaniach obronnych (w procesie zaopatrywania) WLOP w pierwszej kolejności należy korzystać z zaopatrzenia składowanego w źródłach (składnicach) rozmieszczonych w rejonach zagrożonych opanowaniem przez przeciwnika.

W przypadku czasowej utraty terytorium, ewakuacji podlegają w pierwszej kolejności nowe generacje wojskowego sprzętu technicznego, środki rażenia, porażeni i chorzy ze szpitali oraz zakłady i warsztaty techniczne.

Potencjał logistyczny, który z różnych przyczyn nie może być ewakuowany z terenów opuszczonych przez wojska własne, jest pozbawiony cech użyteczności bądź niszczonej.

W toku działań bojowych dążyć należy do wykorzystania opanowanego (zdobytego) potencjału logistycznego przeciwnika w celu uzupełnienia ewentualnych braków we własnym zaopatrzeniu.

Ponieważ zasady sztuki operacyjnej w odniesieniu do poszczególnych podsystemów (zaopatrywania, eksploatacji, medycznego, komunikacji i infrastruktury wojskowej i kierowania) tworzących system logistyczny WLOP działają podobnie jak w odniesieniu do całości układu, w dalszej części opracowania ich wpływ na budowę i funkcjonowanie określonego podsystemu nie będzie rozważany. Należy jednak, w celu uściślenia stanowiska i jednoznaczności rozumienia zagadnienia stwierdzić, że zasady te w różnym stopniu (większym lub mniejszym) powinny być uwzględniane w procesie organizacji każdego podsystemu z osobna. Ich zakres stosowania do budowy danego podsystemu będzie inny, wynikający ze specyfiki tego podsystemu.

## 5. ZASADY SZTUKI OPERACYJNEJ W KIEROWANIU SYSTEMEM LOGISTYCZNYM WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ

W jednym z podsystemów, w którym występują trochę odmienne niż ogólnie stosowane zasady sztuki wojennej jest podsystem kierowania w systemie logistycznym między innymi i WLOP. Tu mają zastosowanie (prócz głównych zasad sztuki operacyjnej) zasady: jednoosobowości i operatywności kierowania.

Kierowanie systemem logistycznym WLOP wyrażane jest w procesach dowodzenia i zarządzania, a realizowane przez sprawowanie funkcji związanych z planowaniem, organizowaniem, pobudzaniem i inicjowaniem oraz kontrolowaniem.

Szef logistyki określonego szczebla dowodzenia WLOP dowodzi bezpośrednio podległymi mu jednostkami logistycznymi oraz zarządza organami wsparcia logistycznego niższych szczebli. Wynika z tego, że istotą kierowania systemem logistycznym WLOP uzewnętrznia się ciągłym i zorganizowanym oddziaływaniem szefa logistyki na bezpośrednio podległe organa kierowania i jednostki logistyczne, a także organa logistyczne niższych szczebli dowodzenia w celu zapewnienia WLOP skutecznej realizacji dostaw i świadczonych usług. Istota kierowania w systemie logistycznym WLOP polega na podejmowaniu skutecznych decyzji, terminowym przekazywaniu zadań bojowych, konsekwentnym wprowadzaniu ich w życie.

Wymienione wcześniej cel, istota i zasady zabezpieczenia (wsparcia) logistycznego WLOP, jak również struktura organizacyjno - funkcjonalna systemu ukierunkowują działania logistycznych organów kierowania na integrację zarządzania procesem wsparcia logistycznego oraz dowodzenia jednostkami logistycznymi. Osiągnięciu tego celu sprzyja zasada jednoosobowego dowodzenia i reguły: jedności, celowości, przewidywania, operatywności, harmonii, elastyczności i skrytości dowodzenia (zarządzania) oraz ograniczonej samowystarczalności.

Jednoosobowe dowodzenie (zarządzanie) działalnością systemu logistycznego WLOP polega na osobistym powzięciu decyzji przez dowódcę (szefa logistyki) określonego szczebla w zakresie posiadanych kompetencji i zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu w regulaminach i rozkazach wyższych przełożonych. Z zasadą tą ściśle wiąże się reguła jedności dowodzenia wyrażająca się z jednej strony bezpośrednim uczestnictwem dowódców (szefów logistyki) wszystkich szczebli dowodzenia w organizacji procesu wsparcia logistycznego wojsk, a z drugiej strony w kreacji logistycznej zamiarów i decyzji dowódców (szefów logistyki).

Celowość kierowania w systemie wsparcia logistycznego WLOP polega na określeniu realnego celu wykonywania zadań tego

wsparcia, zgodnie z zamiarem wykorzystania WLOP w działaniach bojowych, możliwościami ogniw systemu logistycznego WLOP na poszczególnych szczeblach dowodzenia oraz warunkami konkretnej sytuacji bojowej i logistycznej.

Cel wsparcia logistycznego dowódca określa w zamiarze operacji oraz w zadaniach wsparcia logistycznego.

Wszelkie przedsięwzięcia kierowania w systemie logistycznym WLOP powinny być rozpatrywane z uwzględnieniem tego, w jakim stopniu wykonanie przez system zadań przyczyni się do osiągnięcia celu działań przez WLOP.

Przewidywanie (prognozowanie) w kierowaniu wykonaniem zadań logistycznych WLOP polega na określeniu, na podstawie wnikliwej i ciągłej ocenie sytuacji bojowej i logistycznej, możliwości zmian w zakresie potrzeb charakteru i przebiegu wsparcia logistycznego WLOP i wynikających z nich konsekwencji w kierowaniu działalnością systemu logistycznego WLOP.

Chodzi w tym wypadku o przewidywanie rozwoju działań na polu walki, rozwoju działań WLOP, a tym samym i przewidywanie wsparcia logistycznego tych działań. Trudność takiego przewidywania, znajdującego swój wyraz w decyzji szefa logistyki określonego szczebla WLOP o wsparciu działań bojowych polega m.in. na tym, że musi ono odpowiedzieć na pytanie: komu, czego, ile, kiedy, w jakim miejscu będzie potrzebne?

Zapotrzebowanie na trafne prognozy jest wyjątkowo odczuwalne podczas organizacji wsparcia logistycznego. Zostawiając prognozy specjalistom (podwładnym), wymaga się od każdego współczesnego szefa logistyki umiejętności przewidywania - jeżeli nie trudniejszej - to przynajmniej pociągającej za sobą dużą odpowiedzialność. Od umiejętności przewidywania szefa logistyki (niezależnie od szczebla) w dużym stopniu zależą losy działań bojowych WLOP.

Wielu teoretyków i praktyków podkreśla z całą mocą, że współczesne działania bojowe to przede wszystkim starcie intelektów. Dotyczy to i czynnika składowego tych działań - wsparcia logistycznego. Ta walka umysłów uwidacznia się w odniesieniu do logistyki w poszukiwaniu takich rozwiązań we

wsparciu logistycznym działań bojowych, które dadzą najlepszy efekt. Będzie to dotyczyło odpowiedniej reakcji siłami i środkami logistycznymi w odpowiednim momencie i odpowiednio do powstałej sytuacji itp. A więc potrzebna jest sprawność, giętkość myślenia, odrzucanie utartych szablonów, szukanie nowych rozwiązań, doskonalenie się w umiejętności przewidywania, które nie tylko jest talentem, ale także wypracowaną zdolnością opartą na solidnych podstawach takich jak wiedza teoretyczna, doświadczenie, umiejętność analizy sytuacji itp.

Gdyby założyć, że w planowaniu działań przeciwnik i my dysponujemy jednakowym potencjałem bojowym (w tym logistycznym), to o zwycięstwie zadecyduje przede wszystkim sztuka kierowania a w niej też umiejętność przewidywania. Zwycięży ten kto podejmie lepszą decyzję. Z kolei decyzja szefa logistyki jest odbiciem jego przewidywań, odnosi się do zabezpieczenia logistycznego, które dopiero się rozpocznie. Dlatego decyzja ta, jako ukoronowanie przewidywań, oparta musi być na rzetelnej kalkulacji dokonanej przez szefa logistyki i jego oficerów - specjalistów w sztabie.

Z przewidywaniem w dowodzeniu łączy się ściśle harmonia kierowania.

Harmonia w dowodzeniu (zarządzaniu) eksponuje konieczność bilansowania potrzeb logistycznych WLOP z możliwościami ich realizacji czyli potencjałem logistycznym systemu logistycznego WLOP. Reguła ta obowiązuje podczas budowy ugrupowania sił i środków logistycznych do wykonania określonych zadań.

Operatywność dowodzenia (zarządzania) systemem logistycznym WLOP polega na wykonaniu niezbędnych w danych warunkach sytuacji taktyczno (operacyjno) - logistycznej przedsięwzięć kierowania, w takim czasie i z taką szczegółowością, które umożliwią realizację zadań wsparcia logistycznego wykonywanych zadań bojowych przez WLOP. Osiąga się ją przez: zapewnienie sprawnie działającego systemu obiegu informacji o potrzebach WLOP i możliwościach ich zaspokojenia przez poszczególne pododdziały, oddziały, zakłady itp. logistyczne WLOP; zastosowanie właściwych sposobów podejmowania decyzji logistycznych i sprawne przekazywanie zadań podwładnym oraz wprowadzenie i umiejętne wykorzystanie

technicznych środków dowodzenia, w tym sieci komputerowych i innych nośników informacji. Operatywność dowodzenia (zarządzania) w systemie logistycznym WLOP powinna zapewnić podjęcie skutecznych decyzji i przekazanie zadań wykonawcom w takim czasie, który gwarantuje przygotowanie do i realizację zadań wsparcia logistycznego WLOP. Operatywność dowodzenia (zarządzania) ściśle się wiąże ze stanowczością i elastycznością.

Stanowczość dowodzenia (zarządzanie) polega na bezwzględnym, uprzączym wprowadzeniu w czyn powziętej decyzji, w tym o wsparciu logistycznym WLOP.

Elastyczność dowodzenia (zarządzenie) polega na umiejętnym korygowaniu uprzedniej lub powzięciu nowej decyzji o wsparciu logistycznym wojsk WLOP w działaniach bojowych pod wpływem zmieniającej się sytuacji operacyjno-taktycznej i logistycznej. Osiąga się ją przez wprowadzanie takich zmian do decyzji i planu działania, które zapewnią właściwą w danych warunkach realizację procesu wsparcia logistycznego WLOP w nowej sytuacji bojowej.

Planowość szybkość stanowczość kierowania - to cechy którym nadaje się współcześnie duże znaczenie. Planowość i szybkość zależą w dużym stopniu od omawianej umiejętności przewidywania. Elastyczność zaś łączy się bardzo ściśle ze stanowczością. Właściwie pojęta stanowczość w kierowaniu gwarantuje jego elastyczność.

Nie wystarczy bowiem podjąć prawidłową decyzję. Kolejny etap, pewnie najtrudniejszy, to urzeczywistnienie decyzji (zamiaru). Wymaga to dużej siły woli, konsekwentnego dążenia do wykonania zadania. Na tym etapie kierowania nie ma miejsca na wahania czy zwątpienia. Dążenie do celu musi być poparte wiarą w słuszność powziętej decyzji.

Czy jednak stanowcze kierowanie oznacza, że wszelkie korekty raz podjętej decyzji nie są dopuszczalne? Odpowiedź jest jedna - wszystko zależy od rozwoju wydarzeń w sytuacji na polu walki, w tym logistycznej, i umiejętnego wykorzystania zmian sytuacyjnych.

Bowiem, tak jak stanowczość nie jest bezmyślnym uporem, tak też elastyczność nie ma nic wspólnego z niezdecydowaniem. Elastyczność oznacza kierowanie reagujące na wszystkie zmiany

zachodzące w sytuacji bojowej (logistycznej). Elastyczność polega przede wszystkim na korygowaniu swego działania w zależności od sytuacji. Wiadomo przecież, że podejmowana przez szefa logistyki decyzja opiera się w dużym stopniu na przewidywaniu potrzeb środków logistycznych i rozwoju działań bojowych. Jednakże przewidzieć wszystkiego umysł ludzki nie jest zdolny i dlatego należy być przygotowanym na to, że w toku realizacji zadań ujawniają się nowe elementy, które w innym świetle ukażą możliwość i potrzeby wykonania zadań. I wtedy nie ma innego wyjścia jak korygowanie zamiaru, decyzji, planu. Korekty te nie mogą jednak wprowadzić zbyt dużego zamieszania, bałaganu, niepotrzebnych manewrów sił i środków logistycznych itp. W każdej sytuacji musi być zachowany spokój i rozwaga także, aby zadanie wykonać najmniejszym wysiłkiem, minimalnym nakładem sił i środków, lecz z maksymalnym skutkiem.

Ciągłość (trwałość) dowodzenia (zarządzania) polega na zapewnieniu dowódcom (szefom) możliwości ciągłego wpływu na działalność w zakresie wsparcia logistycznego w każdej sytuacji i warunkach pola walki. Osiąga się ją przez dysponowanie różnymi środkami przekazywania informacji, odpowiednią organizację (urządzenie) punktów i stanowisk dowodzenia, właściwą organizację pracy i wypoczynku ich obsad i sprawne odtwarzanie naruszonego systemu kierowania.

Skrytość w dowodzeniu (zarządzaniu) systemem logistycznym WLOP polega na zapewnieniu tajemnicy treści przekazywanych informacji, decyzji, zamiarów, terminów i sposobów realizacji, przedsięwzięć itp., a także rozmieszczenia, wyposażenia i funkcjonowania poszczególnych ogniw i całego podsystemu kierowania układu wsparcia logistycznego WLOP.

## 6. FORMY, METODY I ŚRODKI KIEROWANIA W SYSTEMIE LOGISTYCZNYM WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ

Znane są i powszechnie stosowane, dwie formy kierowania: scentralizowane i zdecentralizowane.

W Słowniku Podstawowych Terminów Wojskowych<sup>1/</sup> kierowanie scentralizowane określa, że polega ono na łączeniu w rękach dowódcy (szefa) wszystkich funkcji kierowniczych (dowódczych, zarządzających) w stosunku do podległych i podporządkowanych jednostek organizacyjnych (wojsk) oraz kierowaniu ich wysiłku na osiągnięcie głównego celu działania (walki, operacji itp.) zgodnie z otrzymanymi zadaniami i podjętą decyzją.

Regulamin Walki Wojsk Lądowych<sup>2/</sup> ustala natomiast, że centralizacja w kierowaniu polega na ukierunkowaniu przez kierującego (dowodzącego, zarządzającego) i sztab wysiłków podległych oddziałów (pododdziałów) stosownie do zamiaru i planu działania do osiągnięcia ogólnego celu walki.

Charakter walki wymaga pozostawienia podwładnym samodzielności i inicjatywy w wyborze sposobów wykonania postawionych im zadań. Jednak samodzielność i inicjatywa podwładnych muszą się mieścić w ramach otrzymanego zadania i być zgodne z zamiarem przełożonego.

Autor książki "Zarys kierowania i organizacji pracy dowódczej i sztabowej"<sup>3/</sup> ustala, że "kierowanie (dowodzenie, zarządzanie) scentralizowane, jest to taki sposób kierowania, w którym przez decyzje wydawane z jednego ośrodka dyspozycyjnego koncentruje się wysiłek wszystkich lub większość podporządkowanych sił i środków dla osiągnięcia określonego celu lub wykonania ważnego zadania".

Przystosowując powyższe definicje scentralizowanego kierowania do potrzeb systemu logistycznego WLOP można określić, że scentralizowane kierowanie w systemie wsparcia logistycznego WLOP polega na skupieniu w osobie kierującego uprawnień do kierowania logistycznymi jednostkami organizacyjnymi, zgodnie z jego decyzją (zamiarem, planem), dla osiągnięcia głównego celu działania

---

<sup>1/</sup> Słownik Podstawowych Terminów Wojskowych. Wyd. MON/Sztab Gen. WP. Wwa 1977 r str.7.

<sup>2/</sup> Regulamin Walki Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych PRL. Część I. Wyd. MON 1985 r.

<sup>3/</sup> Władysław Mróz - "Zarys kierowania i organizacji pracy dowódczej i sztabowej". Warszawa 1978 r str.40.

systemu tj. spełnienia na wysokim poziomie jakościowo-ilościowym zadań wsparcia logistycznego WLOP.

W scentralizowanej formie kierowania wyższy przełożony, nie tylko stawia zadania podwładnym, lecz także wskazuje im częściowo sposoby ich wykonania oraz oddziaływanie na przebieg realizacji zadań wsparcia logistycznego

Samodzielność i inicjatywa podwładnych sprowadza się do jak najlepszego wykonania postawionych zadań, zgodnie z decyzją (zamiarem) i wskazówkami przełożonego.

Można też scentralizowane kierowanie w systemie logistycznym WLOP określić, że polega ono na ukierunkowaniu przez nadrzędny organ kierowania wysiłków logistycznych jednostek organizacyjnych systemu stosownie do zamiaru kierującego (dowódcy, szefa, kierownika) i planu wsparcia logistycznego WLOP w działaniach bojowych, opracowanego w zależności od sytuacji ramowo lub bardziej szczegółowo.

Stopień centralizacji powinien odpowiadać warunkom konkretnej sytuacji logistycznej i bojowej.

Kierowanie zdecentralizowane jest to taki sposób kierowania, w którym centralny ośrodek dyspozycyjny sprawuje jedynie ogólne kierownictwo, wyrażające się najczęściej w precyzowaniu celów jakie powinny być osiągnięte. Natomiast decydowanie, zwłaszcza stawianie zadań z jednoczesnym określeniem sposobu i terminu ich wykonania należy do wykonawców decyzji (zamiaru). W kierowaniu zdecentralizowanym zasadniczą odpowiedzialność za rezultaty działań ponoszą wykonawcy<sup>1/</sup>.

Na podstawie tej ogólnej definicji kierowania zdecentralizowanego można opisać to hasło w odniesieniu do systemu wsparcia logistycznego WLOP. W takim ujęciu kierowanie scentralizowane w systemie logistycznym WLOP polega na przekazaniu części kompetencji kierowania systemem kierownikom (dowódcom, szefom) logistycznych jednostek organizacyjnych.

---

<sup>1/</sup> Władysław Mróz - Zarys organizacji ... op.cit. str.40.

Kierownik (dowódca, szef) taki ma prawo podejmowania decyzji (zamiaru), stawiać zadania podwładnym w zakresie realizacji zadań wsparcia logistycznego określając ich sposoby wykonania ale tylko w ramach znanego mu ogólnego zamiaru wykonania zadań logistycznych przez przełożonego.

Podstawową formą kierowania w systemie logistycznym WLOP jest kierowanie scentralizowane. Tylko scentralizowane kierowanie zapewnia racjonalne wykorzystanie sił i środków logistycznych WLOP, umożliwia efektywne i ekonomiczne ich wykorzystanie, przenosić wysiłek realizacji zadań logistycznych z jednego kierunku na inny i decydująco wpływać na przebieg i rezultaty tego wsparcia.

Kierowanie (dowodzenie, zarządzanie) w systemie logistycznym WLOP spełnia się przez: rozkazywanie, komenderowanie, sterowanie.

Rozkazywanie jest jedną z form stawiania zadań podwładnym pisemnie, ustnie lub za pomocą sygnałów, zmuszająca do bezwzględnego, terminowego i dokładnego ich wykonania zgodnie z zamiarem kierującego<sup>1/</sup>.

Komenderowanie jest rozkazywaniem za pomocą komend określających regulaminami i instrukcjami, zmuszającymi do natychmiastowego jednoczesnego i jednakowego wykonania rozkazu<sup>2/</sup>.

Sterowanie jest kierowaniem za pomocą sygnałów lub impulsów urządzeniami technicznymi, albo procesami technologicznymi. Może być mechaniczne, zautomatyzowane lub automatyczne<sup>3/</sup>.

Zasadniczą treścią kierowania jest decydowanie (ustalanie, określanie) o sposobie (metodach) przygotowania ludzi, sprzętu technicznego i środków wsparcia logistycznego do wykonania określonych zadań oraz kierowanie podległymi logistycznymi jednostkami organizacyjnymi (ogniwami systemu) na określonych szczeblach kierowania WLOP podczas wykonywania tych zadań.

---

<sup>1/</sup> Władysław Mróz - Zarys kierowania ... op.cit.... str. 13.

<sup>2/</sup> Tamże, str. 13.

<sup>3/</sup> Tamże, str. 14.

Kierowanie w systemie wsparcia logistycznego WLOP, bez względu na stosowaną formę (scentralizowane, zdecentralizowane), w myśl przyjętych ogólnych zasad, może być dokonywane trzema metodami przez: osobisty kontakt kierownika (dowódcy, szefa), osobisty kontakt kierownika ale za pomocą technicznych środków łączności i kontakt przez wyznaczonych oficerów (pełnomocników).

Osobisty kontakt kierownika (dowódcy, szefa) z podwładnymi wyraża się ustnym przekazywaniem (postawieniem) im zadań oraz osobiste kierowanie podwładnymi podczas wykonywania zadań. Jest to najlepsza metoda kierowania. Niestety, nie zawsze możliwa do stosowania.

Najczęściej stosowaną w kierowaniu systemem wsparcia logistycznego WLOP jest metoda osobistego kontaktu kierownika (dowódcy, szefa) z podwładnymi, ale za pomocą technicznych środków kierowania (łączności) tzn. - telefonu, radia, zautomatyzowanych środków przekazywania informacji, sieci komputerowych teleksów itp.

Stosunkowo szeroko stosowaną jest również metoda kierowania przez wyznaczonych oficerów (pełnomocników) oraz oficerów kierunkowych (w tym logistyków) składów bojowych stanowisk dowodzenia WLOP.

Oficerowie ci mogą kierować w imieniu kierownika (dowódcy, szefa) na jego polecenie (lub z jego zgodą) w myśl jego wskazówek zgodnie z przekazanym im zakresem kompetencji.

Przedstawione formy i metody kierowania logistyką WLOP od wielu lat nie ulegają zmianie. Natomiast treść, środki i sposoby realizacji w kierowaniu systemem są systematycznie doskonalone i dostosowywane do warunków i realnych potrzeb.

Kierowanie w systemie wsparcia logistycznego WLOP zgodnie z obowiązującymi zasadami, formami i metodami realizowane jest w tzw. cyklach organizacyjnych kierowania.

Cykl organizacyjny kierowania systemem logistycznym WLOP, to zespół następujących po sobie przedsięwzięć, wykonywanych na poszczególnych szczeblach kierowania (dowodzenia, zarządzania) od chwili otrzymania zadania do momentu podsumowania rezultatów działania (wykonanie zadań wsparcia logistycznego WLOP).

Cykl organizacyjny kierowania wsparciem logistycznym WLOP. Składa się z następujących głównych przedsięwzięć (etapów):

- ogólne (wstępne) przygotowanie do wsparcia logistycznego;
- wypracowanie zamiaru (decyzji) o logistycznym wsparciu WLOP w działaniach bojowych;
- organizowanie (bezpośrednie przygotowanie) wsparcia logistycznego WLOP;
- nadzorowanie, pomoc i kontrola realizacji zadań wsparcia logistycznego WLOP;
- podsumowanie rezultatów wsparcia logistycznego WLOP w działaniach bojowych.

Główne przedsięwzięcia (etapy, okresy) cyklu organizacyjnego kierowania systemem logistycznym WLOP z zasady realizowane są kolejno - jedno po drugim. Często w trakcie wykonywania jednego zadania przez system logistyczny może on otrzymać do realizacji następne (kolejne) zadanie (zadania) wsparcia logistycznego i tym samym w trakcie realizacji jednego cyklu organizacyjnego kierownik zmuszony będzie do rozpoczęcia kolejnego cyklu organizacyjnego.

Przedstawione wyżej ogólne zasady kierowania systemem wsparcia logistycznego WLOP stanowią podstawę działalności dowództw i sztabów WLOP w poszczególnych etapach cyklu organizacyjnego kierowania (dowodzenia, zarządzania).

Do kierowania logistyką WLOP konieczny jest odpowiednio zorganizowany i funkcjonujący układ kierowania.

Przez określenie układu (podsystem) kierowania wsparciem logistycznym WLOP należy rozumieć zestawiony w myśl obowiązujących ustaleń w uporządkowaną całość (strukturę, model) zespół organów kierowania (dowodzenia, zarządzania) sprzężonych ze sobą informacyjnie i zapewniających podejmowanie stosownych decyzji na wszystkich szczeblach kierowania WLOP, przekazywanie ich do wykonawców oraz sprawną, terminową i bezwzględną ich realizację<sup>1/</sup>.

---

<sup>1/</sup> Dostosowano do potrzeb system kierowania logistyką WLOP hasło "System dowodzenia lotnictwem" z opracowania "Dowodzenie lotnictwem" cz.1. Wyd. ASG WP 1986 r s.16.

Organami kierowania (dowodzenie, zarządzanie) logistyką WLOP nazwane są dowództwa, sztaby, stanowiska, punkty:

- dowodzenia - bezpośrednio podległymi oddziałami, pododdziałami logistycznymi;

- zarządzania - bezpośrednio podległymi oddziałami, pododdziałami logistycznymi oraz innymi logistycznymi jednostkami organizacyjnymi takimi jak służbami, sekcjami, warsztatami, zakładami itp.

Podsystem kierowania wsparciem logistycznym WLOP powinien zapewniać kierowanie tym systemem w skali operacyjno-taktycznej, jego współdziałanie wewnątrz pododdziałów, oddziałów i innych jednostek organizacyjnych logistycznych, jak i między nimi. Powinien on również gwarantować wykonanie przedsięwzięć kierowania w okresie każdego cyklu organizacyjnego wsparcia logistycznego WLOP, a także kierowanie zgodnie z obowiązującymi zasadami kierowania.

Wszystkie stanowiska i punkty dowodzenia podsystemu kierowania logistyką WLOP powinny być, w zależności od przeznaczenia i szczebla dowodzenia, odpowiednio wyposażone i urzędzone.

Wyposażenie i urządzenie stanowisk kierowania wsparciem logistycznym WLOP powinno zapewnić zbieranie, analizę, zobrazowanie odpowiednich informacji o sytuacji taktyczno-operacyjnej, logistycznej. O potrzebach, możliwościach w zakresie realizacji zadań wsparcia logistycznego, planowanym i dokonywanym manewrze siłami i środkami logistycznymi, sytuacji lotniskowej itp., przyjmowanie i stawianie zadań, wypracowanie decyzji logistycznej, kierowanie podwładnymi w czasie planowania i realizacji zadań wsparcia logistycznego, zbieranie informacji o realizacji zadań i rezultatach działania oraz zbieranie, analizę oraz ewentualne rozpowszechnianie doświadczeń.

Zaspokojenie większości z tych wymagań uzależnione będzie od wyposażenia w środki łączności.

Na stanowisku kierowania logistyką WLOP wykorzystywane są techniczne środki łączności, poczta polowa i łącznicy.

Do technicznych środków łączności stosowanych w kierowaniu wsparciem logistycznym WLOP zalicza się środki: radiowe, radioliniowe, radiotelefoniczne, sieci komputerowe, przewodowe itp. Środki te w kierowaniu systemem logistycznym powinny być wykorzystywane kompleksowo, co zapewnia ciągłość wymiany informacji między zasadniczymi ogniwami systemu logistycznego WLOP.

Środki radioliniowe - spełniają ważną rolę w zapewnieniu łączności pomiędzy stanowiskami kierowania logistyką poszczególnych ogniw systemu. Środki te pracują w ścisłym powiązaniu ze środkami radiotelefonicznymi i przewodowymi.

Środki radiotelefoniczne - służą do prowadzenia bezpośrednich rozmów między osobami funkcyjnymi wewnątrz stanowisk kierowania na lotniskach, w bazach lotniczych, składach, składnicach, kolumnach zaopatrzeniowych itp.

Środki przewodowe wykorzystywane są w zasadzie w rejonach rozwinięcia stanowisk kierowania, do organizacji łączności wewnętrznej. Łączność przewodowa organizowana jest też między poszczególnymi stanowiskami kierowania systemu logistycznego WLOP. W warunkach stacjonarnego systemu logistycznego jest ona podstawową łącznością.

Poczta polowa i łącznicy - wykorzystywany jest ten rodzaj łączności do wymiany informacji pomiędzy poszczególnymi ogniwami systemu wsparcia logistycznego WLOP. Środkiem lokomocji w tych warunkach będą samoloty i śmigłowce, a na mniejszych odległościach samochody i motocykle.

Należy stwierdzić, że obsada stanowiska kierowania wsparciem logistycznym bardzo często wykorzystuje do kierowania działalnością systemu logistycznego WLOP kanał łączności (radiowej, radioliniowej itp.) szefa sztabu WLOP.

Przekazywanie informacji niejawnych w systemie logistycznym WLOP odbywa się z zastosowaniem środków ochrony informacji. Do środków tych zalicza się urządzenia do zautomatyzowanego szyfrowania i kodowania informacji i ich deszyfrowania, tabele rozmównicze i inne.

W systemie kierowania wsparciem logistycznym WLOP stosuje się też środki ułatwiające pracę obsad stanowisk kierowania. Są to środki organizacyjno-techniczne, stosowane szczególnie do wymiany informacji wewnątrz stanowisk i między stanowiskami kierowania logistyką WLOP. Są to głównie proste urządzenia do przetwarzania, utrwalania informacji i powielania dokumentów np. bezprzewodowe i przewodowe urządzenia "głośno mówiące" i abonenckie oraz radiotelefony, kalkulatory, przeliczniki, artymometry, automaty obrachunkowe, dyktafony, magnetofony, magnetowidy, komputery pracujące w sieci, maszyny do pisania, powielacze, drukarnie, a także zestawy niezbędnych środków biurowych. Wykorzystywane te są ruchome środki obliczeniowe, wyposażone w komputery odpowiednio oprogramowane, służące do wykonywania kalkulacji, prognoz, obliczeń potrzebnych do planowania procesów wsparcia logistycznego WLOP oraz przechowywania niezbędnych informacji logistycznych.

## ZAKOŃCZENIE

Każde zorganizowane działanie odbywa się według pewnych praw, zasad i reguł, których umiejętne stosowanie w określonych warunkach ma doprowadzić do końcowego efektu jakim jest osiągnięcie założonego celu działania.

Takie prawa, zasady i reguły ukształtowane na przestrzeni wieków i stanowiące część wiedzy wojskowej dotyczą też zbrojnych działań wojennych jako prowadzonych przez zorganizowaną siłę instytucji wojskowej tj. siły zbrojne.

Ponieważ siły zbrojne tworzą różne rodzaje wojsk i służb, to prawa walki zbrojnej i zasady, reguły sztuki wojennej dotyczą i są stosowane w działaniach bojowych w mniejszym lub większym zakresie przez każdy z rodzajów wojsk i służb, w tym również przez wojska logistyczne WLOP.

Stosowanie praw zasad i reguł sztuki wojennej wynika z ich historycznej słuszności i skuteczności. Wynika też głównie z potrzeby ścisłego współdziałania (synergiczności) w celu osiągnięcia wspólnego celu działania jakim jest zwycięstwo w walce, bitwie, operacji i wojnie.

Wynika z tego również, że w odniesieniu do działania systemu logistycznego WLOP, nie można mówić o innych zasadach niż zasadach sztuki operacyjnej.

## BIBLIOGRAFIA

1. Stanisław Koziej - Teoria sztuki wojennej - Wyd. Belkona 1993 r.
2. Bolesław Kołodziejczyk - Co będzie jutro - Wyd. MON 1980 r.
3. Kazimierz Nożko - Zasady sztuki operacyjnej - Wyd. MON 1978 r.
4. Franciszek Skibiński - Rozważania o sztuce wojennej. Wyd. MON - 1991 r.
5. Bolesław Chocha - Rozważania o sztuce operacyjnej. Wyd. MON 1984 r.
6. Słownik Podstawowych Terminów Wojskowych. Wyd. MON/Sztab Gen. WP. Warszawa 1977 r.
7. Regulamin walki Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych PRL. Część I. Wyd. MON. Warszawa 1985 r.
8. Władysław Mróz - Zarys kierowania i organizacji pracy dowódczej i sztabowej. Wyd. MON Warszawa 1978 r.
9. Zespół oficerów - Dowodzenie Lotnictwem - część I. Wyd. ASG WP 1986 r.
10. Romuald Mańkowski - Zabezpieczenie techniczne i tyłowe w dowodzeniu lotnictwem - część III - zwiasek operacyjno - taktyczny lotnictwa. Wyd. AON - 1990 r.
11. Zespół oficerów - Zasady działania logistyki SZ RP. Wyd. Sztab Gen. 1994 r.

ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB FUNKCYJNYCH POSZCZEGÓLNYCH SZCZEBLI  
KIEROWANIA (DOWODZENIA, ZARZĄDZANIE) W SYSTEMIE LOGISTYCZNY WŁOP

a) Dowódca WŁOP

Dowodzi WŁOP osobiście i przez sztab, a także przez swoich zastępców i szefów rodzaju wojsk i służb. Wojskami lotniczymi i obrony powietrznej dowodzi stawiając zadania dowódcom rodzajów wojsk, określa główny wysiłek tego lotnictwa, określa zasady bazowania i organizacji manewru lądowiskowego w stosunku do kierunku zagrożenia agresją.

Stawiając zadania szefowi logistyki WŁOP określa zadania organów logistycznych WŁOP do wykonania na rzecz WŁOP i między innymi sposób zaspokajania potrzeb logistycznych.

b) Szef logistyki WŁOP

Odpowiada za przygotowanie dowódcy WŁOP danych do decyzji i realizację zadań związanych z organizacją wsparcia logistycznego WŁOP.

W zakresie wsparcia logistycznego WŁOP odpowiada za:

1) Odnosnie do służb zaopatrzenia: organizowanie dowozu środków materiałowych typu ogólnowojskowego i lotniczego; organizację pomocy medycznej oraz ewakuację porażonych i chorych ze ZTO WŁOP organizowanie i zapewnienie wsparcia komunikacyjnego dla ZTO WŁOP, rozpoznania sanitarnego wojsk i ludności cywilnej w rejonie rozmieszczenia ZTO WŁOP, współpracę szefa logistyki rejonu logistycznego WŁOP i szefa logistyki ZTO WŁOP w zakresie zaopatrywania w środki typu lotniczego; kierowanie działalnością podległych służb logistycznych z uwzględnieniem potrzeb ZTO WŁOP, organizowanie zbiórki i ewakuacji uszkodzonego i zbędnego sprzętu i materiałów ogólnowojskowych w tym i z ZTO WŁOP.

2) Odnosnie do służb eksploatacji (technicznych): organizowanie i zapewnienie wykonania przedsięwzięć rozpoznania technicznego, ewakuacji i remontu uszkodzonego uzbrojenia oraz

sprzętu ogólnowojskowego i lotniczego będącego w wyposażeniu ZTO WLOP; kierowanie specjalistyczną działalnością podległych jednostek remontowo - ewakuacyjnych z uwzględnieniem ich działalności na korzyść ZTO WLOP; nadzór nad prawidłową eksploatacją uzbrojenia i sprzętu technicznego ogólnowojskowego i lotniczego (przez specjalistów z WLOP); określenie miejsc rozwinięcia i przemieszczenia elementów wsparcia technicznego itp.

Ponadto w odniesieniu do całokształtu spraw wsparcia logistycznego szef logistyki WLOP udziela wytycznych odnośnie wykorzystania zasobów miejscowych i zdobyczy wojennych przez ZTO WLOP, wydaje polecenia szefom logistyki ZTO WLOP w zakresie organizacji wsparcia logistycznego działań bojowych ZTO WLOP, przekazuje wytyczne i wydaje polecenia oraz stawia zadania podległym służbom w zakresie udzielania pomocy w organizacji wsparcia logistycznego ZTO WLOP, wydaje zarządzenie (rozkaz) logistyczny w którym ujmuje wyżej wymienione sprawy a poza tym określa zasady korzystania przez ZTO WLOP z dróg manewru, dowozu, ewakuacji oraz rejonów rozmieszczenia elementów logistycznych własnych i przełożonego oraz sąsiadów.

Dowódcy ZTO WLOP odpowiada za organizację i realizację działań bojowych, głównie wykorzystania sił i środków własnych oraz organizację współdziałania między ZTO a WLOP. W zakresie kierowania działaniami ZTO WLOP stanowią organ dowodzenia dowódcy WLOP. Wsparciem logistycznym ZTO WLOP kieruje przez szefa logistyki tego związku. W tym zakresie dowódcy ZTO WLOP wydaje zarządzenia (rozkazy) o wsparciu logistycznym działań bojowych ZTO WLOP.

#### Szefowie logistyki ZTO WLOP

Podlegają bezpośrednio dowódcy ZTO WLOP i odpowiadają za wsparcie logistyczne działań bojowych związku. W tej kwestii ściśle współpracują i podlegają szefowi logistyki WLOP. Do ich obowiązków należy: bieżąca znajomość rozmieszczenia oraz ukompletowania służb i pododdziałów logistycznych ZTO, jak również ich możliwości wykonania zadań, prowadzenia aktualnego rozliczenia i planowanie potrzeb sił i środków wsparcia logistycznego działań bojowych ZTO w postaci "Planu wsparcia logistycznego działań

bojowych ZTO", przyjmowanie codziennych meldunków o realizacji zadań wsparcia logistycznego od podległych służb i pododdziałów logistycznych, opracowywanie zbiorczych meldunków i przekazywanie ich do sztabu WLOP; planowanie i uzgadnianie z służbami komunikacji wojskowej WLOP i OW dróg przemieszczania rzutów wsparcia naziemnego pododdziałów i oddziałów ZTO; planowanie przebazowania ZTO w ścisłym współdziałaniu z wydziałem operacyjnym WLOP; opracowywanie i składanie dowódcy meldunków i propozycji odnośnie do organizacji wsparcia logistycznego działań bojowych tego związku; opracowanie danych do legendy "Planu działań bojowych ZTO".

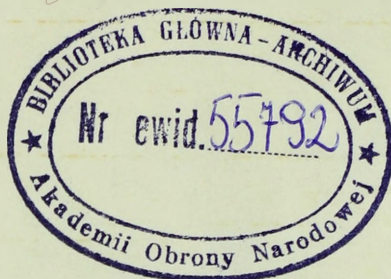
Szefowie logistyki ZTO WLOP do wykonywania wyżej wymienionych zadań w składzie organu logistyki ZTO mają odpowiednich specjalistów zgromadzonych w pionach: eksploatacji i zaopatrzenia. Do obowiązków specjalistów pionu eksploatacji wydziału logistyki ZTO należy: opracowywanie planów przedsięwzięć wsparcia technicznego (w tym inżynieryjno - lotniczego) działań bojowych ZTO WLOP; prowadzenie i uzupełnianie inżynieryjno-operacyjnych obliczeń we współpracy z nawigatorem ZTO lotnictwa; codzienna analiza meldunków o stanie sprzętu technicznego ZTO, dokonanych remontach w polowych i stacjonarnych warsztatach i zakładach; przygotowanie i przekazywanie dobowych meldunków dotyczących sprzętu i personelu technicznego w pododdziałach i oddziałach ZTO do sztabu WLOP; przygotowywanie szefowi logistyki ZTO danych odnośnie możliwości realizacji zadań wsparcia technicznego działań bojowych.

Do obowiązków natomiast specjalistów pionu zaopatrzenia należy: codzienna analiza meldunków o stanie środków materiałowych w pododdziałach i oddziałach ZTO; prowadzenie analizy zużycia specjalistycznych i ogólnowojskowych środków bojowych oraz zgłaszania potrzeb ich uzupełniania; planowanie i rozliczanie potrzeb sił i środków zaopatrzenia w trakcie działań bojowych ZTO sporządzanie i składanie do sztabu WLOP codziennych (dobowych) zbiorczych meldunków o stanie środków materiałowych oraz potrzebach służb zaopatrzenia; opracowywanie danych szefowi logistyki ZTO odnośnie do sposobu zaopatrywania w środki

materiałowe ZTO; Ustalanie potrzeb i składanie zapotrzebowań na żołnierzy - specjalistów służb zaopatrzenia oraz na części zamienne do techniki wojskowej.

Specjaliści obu pionów utrzymują ścisłą łączność z odpowiednimi specjalistami we WLOP.





Wydrukowano w 3 egz.

Egz. nr 1 - 3 Bibl. OZS

Wyk. płk Mańkowski

Druk G.K. dnia 22.03.1994 r.

Nr ks. komp. 1/106/93 poz. PF9/WLOP

